Published and distributed under permit (No. 781), authorized by Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Jersey City, New Jersey. — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

РІК ЗАЛОЖЕНИЯ 1893.
„СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всї листи, моні-ордери і чеки треба адресувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
„SVOBODA"
("LIBERTY")
THE UKRAINIAN NEWSPAPER
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by UKRAINIAN NAT'L ASSOCIATION
at 83 Grand St., Jersey City, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза — "SVOBODA" — Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXVII. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., ВІВТОРОК, 11-го ПАДОЛИСТА 1919. Ч. 134. VOL. XXVII. JERSEY CITY, N. J. TUESDAY, NOVEMBER 11, 1919. No. 134.

ВІСТИ З УКРАЇНИ.

БОЛЬШЕВИЦЬКІ ВІЙСКА ЗДОБУЛИ ЧЕРНИГІВ.

Війска Денікіна уступають на лінію Київ-Бахмач.

ЛОНДОН, 7. падолиста. — Большевицька бездротна телеграма з Москви доносить, що саветські війска здобули місто Чернигів, 80 миль на північ від Києва.

Війска Ґен. Денікіна уступають на лінію Київ-Бахмач.

ЗАВЗЯТА БОРОТЬБА НА ОДЕСЬКІМ ФРОНТІ.

Війска Ґен. Денікіна утікли за ріку Буг.

ВАШІНГТОН, 9. падолиста. — По короткій перерві боротьба між українською народною армією і війсками Ґен. Денікіна розпочала ся наново з великою силою, як се доносить каблеграма з української головної військової кватири, одержана нині українською місією.

Війска Ґен. Денікіна заатаковано дня 4. падолиста на лінії Вапнярка-Тульчин-Брацлав. Вони були приневолені уступити за ріку Буг, полишаючи богато военних матеріялів і амуниції, які попали ся в руки Українців.

Телеграма доносить дальше, що Українці взяли також богато полонених і посувають ся тепер в напрямі Христинівки і Умани.

ҐЕН. ДЕНІКІН ДОНОСИТЬ ПРО ПОБІДУ НАД АРМІЄЮ ҐЕН. ПЕТЛЮРИ.

Українці мали втратити на одеськім фронті 4.000 в полонених.

ЛОНДОН, 7. падолиста. — Бездротна телеграма з головної кватири Ґен. Денікіна доносить, що армія добровольців завдала тяжкий удар найліпшим війскам Ґен. Петлюри в околиці Гайсина, де Ґен. Петлюра був нагромадив їх в цїли переломання боевої лінії в напрямі Одеси. Війска Ґен. Денікіна здобули велику скількість военних матеріялів і взяли 4.000 полонених, між тими трох штабових полковників.

ВІСТИ З УКРАЇНИ.

(На підставі часописий, одержаних з рідного краю).

За признане независимости України.

На банкеті в Каменці Подільськім виголосив президент міністрів **І. Мазепа** промову, в якій заявив, що **скоро наступить признане независимости України з огляду на забезпечене европейської рівноваги.** Представники ріжних партій заявили, що в сучаснім тяжкім положеню Української Народної Републики злучать ся всї народні сили до боротьби за здійснене ідеалу державної независимости. Також жидівські представники заявились за скріпленем української державної ідеї, бо лише український уряд один признав Жидам автономію.

Населене Києва.

На підставі переписки, яка відбула ся в маю с. р., населене Києва виносить 540.808 душ. З того є: **Українців 128.664,** Москалів 232.148, Жидів 114.524, Поляків 36.828, „Малоросів" (?) 8.259, инших 20.385.

Український університет у Києві.

Український університет в Києві перебуває тимчасом в будинку Володимирського університету. Студентів приймають, але повідомляють, що університет став приватний. Серед київських студентів вперто ходить чутка, що сього року по всіх висших школах не буде науки і що всї студенти будуть покликані на боротьбу з комуністами і Петлюрівцями.

Бунд за самостійностию України.

Дня 3. вересня с. р. відбула ся в Каменці Подільськім конференція жидівської партії „Обєднаний Бунд". З промовами виступили: міністер для жидівських справ **Красний,** міністер праці **Безпалко,** представник У. С. Д. П. **Феденко** та відпоручник ук. с. р. **Черкавський.** В резолюції, ухваленій конференцією рішено обстоювати засаду самостійности України.

Жидівське шкільництво на Україні.

Департамент Народної Осьвіти при міністерстві для жидівських справ випрацював проект жидівських шкіл на території Української Републики. Проект обіймає пансіони, дїточі садки, низші і висші початкові школи, інститути і курси. В програму навчаня сих шкіл входить обовязково українська література, історія і географія.

Заньковецька в Києві.

Славна українська артистка Заньковецька далї виступає в київському українському театрі. Публика витає її дуже симпатично.

Переговори Петлюри з Польщею.

Переговори Петлюри з польським урядом в справі продовженя перемиря ще не покінчені. Польська сторона поставила доповняючі условини, на які українські делегати не хочуть згодитись.

Український аграрний (хліборобський) зїзд.

Дня 5. жовтня с. р. відбув ся заходом міністерства земельних справ аграрний зїзд в Каменці Подільськім. На дневнім порядку були такі справи: 1. Огляд земельного законодавства (закони: Центральної Ради, гетьманський, комуністичний і директоріят). 2. Плян земельної реформи по закону директоріяту. 3. Конструкція органів земельної реформи. 4. Організація громадської агрономії. 6. Буракові плянтації. Досьвідна справа. 7. Сади, виноградники і инші інтензивні культури.

ВІСТИ З НАПАДЕНОЇ ГАЛИЦЬКОЇ УКРАЇНИ.

(З львівського українського дневника „Вперед").

ЩИРЕЧЧИНА.

Тяжке положене населеня.

Свого часу були вже подані у „Вперbegin" деякі вісти з нашого житя в щирецькому повіті. Та була се лиш мала дрібка того, що ми тут потерпіли й нині ще терпимо. Богато дечого можна би ще написати, та обставини не позволяють нам висказати і подати до прилюдної відомости се все.

Жите в повіті завмерло, що ідейнійші одиниці забрані і наслідком сього ми опинились нині на сім, що не маємо в цїлій стороні нікого, кого могли би у всяких господарських і правних потребах порадитись або запомогти ся. А хоч би і найшли ся ще деякі умнійші люди, то нема змоги зійти ся і нарадитись, бо **всї читальні і громадські доми замкнені, тай всякі хоч би найменьші сходини остро заборонені.** А тих наших потреб тільки назбирало ся! Не маємо коний і возів, бо все те **війска, що сюди переходили, забрали на підводи і не звернули, так що нема чим поля обробити; через слоти не вродила зовсім бульба і нам грозить голод; не маємо обуви ні одягів і не знаємо, відки їх спровадити, а тих величезних цїн, що нині жадають, ніхто не годен платити. Нас бере крайна розпука, чим вижиемо, та як перетриваємо надходячу зиму.**

Але не досить ще тих злиднїв. **Від весни лютились в нашій стороні всякі епідемічні хороби, тиф, шкарлятина) і на те не було в цїлім окрузї ніодного лїкаря.** Бож одинокого нашого лїкаря **д-ра Трешньовського** вивезено на доноси його щирецьких „приятелів" в далеку вязницю. **І люди вмирали по селах цїлими масами.** Правда, обїхав був наші села якийсь лїкар зі Львова, але він заглянув звичайно лиш через вікно до одної хати, а зміркувавши, яка там слабість, не дивив ся по других; списав у війта всїх хорих або небіщиків і відїхав далї. Не дав ніяких лїків ні пересторог, і не зарядив відокремленя слабих. **Через те містили ся хорі і здорові в одній кімнатї, та вмирали за покотом.**

Недавно (якось по Спасї) вернув ся наш лїкар, звільнений від вини і кари варшавським міністерством і ми успокоїлись трохи. Але ледви побув пару недїль, а склала ся не абияка чудасія. Якісь людці пустили сплетню, що те зарядженє міністерства є сфалшоване; що він втїк з вязниці і т. д. **і спричинили, що його наново увязнено.** Так стало ся, що міністерство приказало що инше, а низші власти зробили що инше. І так опинились ми знову без ніякого лїкаря. І сей сумний образ повторюєть ся всюди: инакше заряджують в горі, а инакше роблять в долині.

ДОЛИНЩИНА.

Поляки навіть уневажнюють вінчане.

Тимчасова учителька з **Мізуня** дістала призвіл від українських властий, що може повінчати ся з учителем Матуляком. Та теперішні шкільні власти не признають сього вінчаня і казали їй старатись о дозвіл у теперішних властий.

Тепер пані Матулякова мусить стати „панною" і відай повінчатись наново.

Страйколоми для Франції.

Франція законтрактувала та стягає до відбудови своїх сїл робітників з чужих країв. До Варшави і до Галичини виїхали вже французькі аґенти, щоби вербувати робітників. Робітники сї мають дістати 11—18 франків денної платнї. З того за харч та мешкане стягнеть ся їм 7 франків, так що заробок винесе 5 а найбільше 10 франків. Не треба додавати, що за таку цїну французький робітник до працї не пійде. Тому і має його заступити наш темний та голодний робітник.

В Чернівцях засновано румунський університет.

ЧЕХИ І УГОРСЬКА УКРАЇНА.

Чеська газета „Лїдове Новіни" в 273 ч. помістила велику вступну статю в справі Угорської України. По історичнім вступі, де підчеркнено страшний стан Угорської України перед війною, газета пише так:

„З розпадом Австрії прийшло визволене і для угорських Українців. Першим питанем для них було тодї, до кого прилучитись. Було кілька можливостий: можна було жадати повної незалежности, або автономії з рівночасним зединенем з Мадярами, Україною, галицькою Україною, або чеською републикою. У своїй короткозорости і з питомим нахальством Мадяри ще в грудні 1918 р. відказались признати самостійність Українців. Тодї на новий рік 1919 поїхала депутація до **Міляна Годжі** з жаданєм, щоби чеські війска обсадили угорську Україну.

Тимчасом ся справа була вже порішена в Америці. Там живе більше як пів міліона еміґрантів, що яко американські горожани не позбули ся сьвідомости своєї національної приналежности і є знаменито зорганізовані. Найвисшою їх організацією є Національна Рада, а вождом **д-р Жаткович.** За почином Вілсона **американські Українці мали порішити про долю своїх закарпатських братів (?!!)** При голосованю 60% голосів віддано за автономією в границях чесько-словацької републики; 20% за зединенем з Україною; 3% за повною незалежностию, 1% за зединенем з Росією, инші голоси були розстрілені. Коли капітан **Фердинанд Пісецький** привіз з Америки ті висліди голосованя, чеські законодатні збори дня 8. мая с. р. ухвалили з радостию засаду автономії в границях чеської републики, а мирова конференція в Парижи се рішене затвердила.

Тут ся газета розказує далї про користи для угорських Українців і рівночасно дає вказівки, як треба поступати з Українцями, щоби їм принести найбільше права, а рівночасно позискати їх тривкі симпатії для чеської републики. І каже:

„Тому є злочином проти републики, що тепер там робить теперішня управа. **Українцям штучним способом хоче вона там защіпити великоруську ірреденту; людям хотять накинути мову і релїгію, які їм були досі чужі.** Оскільки та дїяльність є політично управнена, не є нашим дїлом розсуджувати, хотяй чеські почуваня і вирозуміня для людських прав рішучо проти того протестують. Таксамо не хочемо рішати про справедливість средств, якими послугуєть ся „старорусска" партія, яка опираєть ся головно на Лемках в боротьбі проти Українців. Се все є річи, до яких не хочемо мішатись. Але власне тому не розуміємо нашої адміністрації на угорській Україні, на чолї якої стоїть від двох місяців **д-р Брейха,** що не тільки явно станув по боці „старорусинів", але й працює для них, **а навіть і меньше чеснимн средствами, що можуть викликати огірчене українського народу і змінити його спосіб думаня про нас в нашу некористь. Є доказано, що тром аґітаторам, що на вічах по селах аґітують цїлком явно між уніятськими Українцями в користь православя і пропаґують великоруські ідеї, виплачено 25. вересня с. р. в урядовім будинку ґубернатора 400, 400 і 700 корон. Також їх часопись „Русская Земля", що працює не для добра републики, а якої ніхто не читає і не пренумерує, отже є цїлком управнений здогад, що тільки наша адміністрація уможливлює її екзистенцію.** З яких се фондів береть ся і чи про се знає праський уряд, Бог один віддає. Дуже зле враженє викликало поведене управи в справі обсаджуваня урядничих місць. **Місця заняли тільки русофільські втїкачі з Галичини. З тамошного населеня допущено до сього ґуберніяльного апарату тільки одного українського урядника.**

Ґубернатор **д-р Брейха** має безуслівно орґанізаційний талан. Він сам заявляє, що хоче бути строго безстороннім; оставляє одначе повновласть свому першому секретареви **д-рови Досталеви,** який є приклонником старорусьскоїпропаганди, яку особисто провадить по вічах на селах. Се стороннє поведене уряду може наробити безконечні школи і се треба конче направити в інтересї републики.

Мабуть українська депутація, що саме тепер є в Празї, осягне в тім напрямі корисне полагоджене, а се було би найкрасшим средством до успокоєня розяреня, яке починає змагатись між закарпатськими Українцями. Тільки правдивим доказом, що не хочемо вмішуватись до їх внутрішних справ, позискаємо їх повне довіре. Тому кличемо до цїлої нашої суспільности і до всїх тих чинників, що є тут заінтересовані: Уважайте, більше ніж доси, на се що дїєть ся на Угорській Україні і не допустіть, щоби з причини неспосібности або злої волї кількох одиниць ми мали ворохо настроєну ту так важну частину нашої републики".

З КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ.

Сими днями прибула до Праги депутація карпатських Українців, зложена з Ав. Волошина, д-ра Бескида, Я. Остапчука, проф. Г. Стрипського, д-ра Бака, вчителя Туркиняка, д-ра Мик. Мервена і сьвящ. Недицького й Кленка.

Депутація мала полагодити справу границь Карпатської України і фінансові справи, а далї заложити протест проти надужить при переводженю статистики.

Депутація була у президента чесько-словацької републики, Масарика, і предложила йому домагання і жалоби карпатських Українців, зокрема в справах адміністрації. Депутація була дальше у міністра закордонних справ Бенеша і президента міністрів Тузара.

Головою директоріяльного уряду на Карпатській Україні іменований американський Українець, адвокат др. Жаткович. Його дорадне тіло складати-меть ся з 4 членів: сьвящ. Волошина, Туркиняка, Бузи і Бращайка.

В РОСІЇ.

АРМІЯ КОЛЧАКА НА ЦІЛІЙ ЛІНІЇ УТІКАЄ.

Правительство Колчака опорожнило Омск.

ЛОНДОН, 7. падолиста. — Телеґрама з Омска, датована 30. жовтня, доносить, що цивільне правительство адм. Колчака опорожнило Омск. Телеґрама додає, що війска адм. Колчака уступають на цілій лінії.

В урядових кругах одержано вістку, що саветська армія машірує на Омск. Чужинці і деякі жителї міста починають готовити ся до виїзду. Здобуте Омска большевиками видаєть ся нині вже неминучим. Члени американської зелїзничої комісії відїхали до Іркутска.

Між населенєм панує якийсь горячковий настрій в міру того, як зближають ся саветські війска.

Упадок Колчака неминучий.

ТОКІО, 7. падолиста. — Вісти, які одержано зі Сибіри, вказують, що упадок правительство Колчака є неминучий. Причиною його упадку є передівсїм нездарність і деморалізація серед урядників Колчака. Невдоволене сибірського населеня супроти Колчака і його режиму з кождим днем щораз сильнійше. Показуєть ся, що нарід нїколи не попирав режиму Колчака.

Загально надіють ся, що рівночасно з упадком Омска прийде до революції на цілій Сибіри та що большевицьке правительство здобуде тут знова контролю.

Рішаюча битва на захід від Омска.

ОМСК, 31. жовтня. — Рада міністрів омського правительства рішила забрати з Омска всї цивільні департаменти. Адм. Колчак і всї члени правительства позістануть ще покищо в Омску.

Є загальне переконане, що між ріками Ішімом і Іртішом, розіграєть ся рішуча битва проти большевиків. Омск укріпляють до оборони.

Ґен. Розанов не хоче слухати Колчака.

ВЛАДИВОСТОК, 2. падолиста. — Ґен. Романовський доносить до часописий, що адм. Колчак приказав Ґен. Розанови командантови російських війск в далекім сході, прибути до Омска та що адм. Колчака поручив йому (Романовському) обіймити тимчасово команду.

Тогосамого дня появила ся в часописах вістка, що сибірські козаки заявили ся проти відкликаня Ґен. Розанова.

(Давнїйші вісти доносили, що між Ґен. Розановим а комендантами аліянтських війск прийшло до непорозуміня, та що адм. Колчак на домагане аліянтів мав усунути Ґен. Розанова.)

Большевицька армія добре приготована до зимової кампанії.

ВАШІНГТОН, 7. падолиста. — Большевицьке російське правительство приготовило ся до зимової кампанії і буде вжите всїх відбити всї напади своїх ворогів, як се признав представник тимчасового всеросійського правительства в Омску, амбасадор Бахметев.

Правдоподібно перейде ще одна зима, заки вдасть ся повалити большевицьке правительство Леніна і Троцького і здобути Петроград та Москву.

Большевики зорганізували сильнійшу армію, ніж богато людий припускало. Нині мають большевики до своєї розпорядимости знаменито що найменьше 500.000 армію. Останні побіди большевицьких війск на Сибіри уможливили большевикам доставити подостатком збіжа, щоби виживити армію.

АРМІЯ ҐЕН. ЮДЕНИЧА УТІКАЄ.

Саветські війска відзискали Ґдов і зближають ся до Ямбурга.

ЛОНДОН, 8. падолиста. — Большевицька телеграма зі суботи доносить, що саветські війска успішно наступають проти армії Ґен. Юденича.

Урядовий большевицький звіт доносить:

„Армія Юденича утікає на цілій лінії, переслідувана нашими війсками. Боротьба відбуваєть ся у віддаленю 25 миль на полудневий схід від Ямбурга. Саветські війска заняли місто Ґдов (над озером Пейпус) і посунули ся 20 миль на північ від міста. Війска Юденича утікають у великім неладі в північно-західнім напрямі.

„На полудневім фронті здобули саветські війска Мало-Архангельськ, 80 миль на полудне від Орла, і заняли кількадесять сіл на полудне від сеї місцевости.

Ґен. Юденич виратував лише малу частину своєї армії.

ГЕЛЬЗІНГФОРС, 7. падолиста. — Естонське пресове бюро доносить, що Ґен. Юденичеви вдало ся вратувати лише малу частину своєї армії після нещасливої виправи на Петроград.

Війска Ґен. Юденича потерпіли дуже тяжкі втрати, а передівсїм на захід від Гатчини, де большевицька кіннота відтяла многим уступаючим відділам відворот. Таксамо й відділи Ґен. Юденича, які уступали назад від сторони Луги, відтяла большевицька кіннота і взяла їх в полон.

Сибірські жовніри убивають своїх офіцирів.

ТОКІО, 7. падолиста. — Одержані тут вісти доносять, що жовніри колчаківської армії, уступаючи перед большевиками, убивають своїх офіцирів. Тому богато офіцирів, хотячи ратувати ся від смерти, перебираєть ся в мундури простих жовнірів.

Некрасов розстріляний.

ЛОНДОН, 8. падолиста. — Бездротна телеграма з Берліна доносить, що большевики ще перед роком розстріляли Некрасова, бувшого міністра фінансів і містопрезидента російської думи.

Телеграма додає, що після большевицької революції Некрасов утїк до полудневої Росії, шукаючи захисту перед большевиками. Коли він переправляв ся через Волгу, його спізнано і сейчас розстріляно.

Головну кватиру Денікіна в Баку висаджено у воздух.

ЛОНДОН, 8. падолиста. — Саветська бездротна телеграма доносить, що в Баку висаджено у воздух головну кватиру Денікінського штабу. Телеграма не подає близших подробиць.

В ПРИБАЛТІЙСЬКИХ КРАЯХ.

БАЛТІЙСЬКІ КРАЇ ПРОТИ ВІЙНИ З БОЛЬШЕВИКАМИ.

Їх правительства є готові до мирових переговорів зі саветською Росією.

ЛОНДОН, 8. падолиста. — Представники прибалтійських країв видали спільну заяву, в якій говорить ся, що вони є проти дальшої війни з большевиками та що вони рішучо не мають найменьшого наміру вмішати ся у внутрішні справи Росії.

Оповістка кінчить ся заявою, що правительства прибалтійських країв є готові розпочати переговори зі саветською Росією.

НАРАДИ ДЕЛЕҐАТІВ ПРИБАЛТІЙСЬКИХ ДЕРЖАВ.

Україна, Польща і Фінляндія вислали також своїх відпоручників.

ГЕЛЬЗІНГФОРС, 8. падолиста. — Сїм представників естонського правительства під проводом міністра заграничних справ прибуло нині до Дорпату, щоби розпочати завтра наради в справі утвореня лїґи пограничних держав і порозуміня з большевиками.

В нарадах візьмуть участь урядово також делеґати правительства литовського і латиського. Польща, Україна і Фінляндія будуть заступлені на нарадах неурядово. Наради, як сподіють ся, потриватимуть яких два днї.

Пресове бюро доносить, що делеґати згодили ся, щоби на наради до Дорпату запросити також представників саветської Росії.

В РУМУНІЇ.

Аліянти вислали знова Румунії ультимат.

ПАРИЖ, 9. падолиста. — З Департаменту французького міністерства заграничних справ доносять, що в пятницю головна рада мирової конференції вислала до румунського правительства ультимат, жадаючи безпроволочного опорожненя Угорщини.

Рівночасно одержано з Букарешту вістку, що румунське правительство хоче уступити.

Крім того ріжні приватні вісти доносять, що королївський престол в Румунії сильно захитаний.

В СЕРБІЇ.

Сербія лагодить ся до війни з Італією.

ВІДЕНЬ, 4. падолиста. — Одержані вісти доносять, що в Юго-Славії покликано до військової служби пять додаткових річників.

В цілій державі проголошено военний стан. Власти у вязниці богато осіб.

Сподіють ся, що юго-славянське правительство вишле небавом Італії ультимат.

Важний лист през. Вілсона до сербського правительства припав.

РИМ, 2. падолиста. — Лист, писаний особисто президентом Вілсоном до сербського правительства, а який містив в собі політичні концесії аліянтів для Юго-Славії, пропав з канцелярії сербського міністра загр. справ в Білгороді, як се доносить часопись „Іль Темпо".

Є підозріне, що в крадіжу сього важного документа була вмішана жінка міністра заграничних справ, Восніча.

В ПОЛЬЩІ.

Польща затягає в Злучених Державах 250-міліонову позичку.

ЛОНДОН, 5. падолиста. — Півурядові вісти з Варшави доносять, що американські банкірі зробили угоду з польським правительством в справі 6% позички у висоті 250 міліонів долярів. Сю позичку буде попирати „Нейшенел Сіті Бенк" в Ню Йорку.

Американські війска будуть пильнувати голосованя на Шлеску.

Ню Йорку, 6. падолиста. — В телеграмі, яку одержала часопись „Сон", говорить ся, що американське правительство згодило ся, щоби американські війска займили Горішний Шлеск і пильнували плебісциту.

Американські війска мають там так довго позістати доки через загальне голосоване не буде порішене, чи край має належати до Німеччини чи Польщі.

В АНҐЛІЇ.

Нова революція в Єгипті.

ЛОНДОН, 6. падолиста. — З Каіро, столиці Єгипту, одержано вісти про нові заворушеня в місті. Пресове бюро доносить, що товпа зробила напад на військовий шпиталь.

В Каіро і Александрії панують великі заворушеня. Всї склепи в обох містах замкнені.

В Австралії хочуть покрити довги маєтками богатих.

МЕЛБОРН, 5. падолиста. — Провідник робітничої партії, Тудер, поставив домагане, щоби, замісць накладати великі податки на покрите коштів війни, покрити довги конфіскатою маєтків маючої кляси. Він зажадав, щоби в тім напрямі змінено конституцію, віддаючи се під загальне голосоване.

"SVOBODA" (LIBERTY)
the Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1893

VLADIMIR B. LOTOTSKY, Editor-in-Chief,
ANDREW SAWKA, Business manager.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION: United States:		ПЕРЕДПЛАТА: в Злучених Державах:	
1 year	$3.00	на рік	$3.00
6 months	$1.75	на пів року	$1.75
3 months	$1.00	на 3 місяці	$1.00
to Jersey City and to foreign countries:		В місті Jersey City і за границю:	
1 year	$3.50	на рік	$3.50
6 months	$2.00	на пів року	$2.00
3 months	$1.25	на 3 місяці	$1.25
Single copy 3 cents.		Поодиноке число 3 центи.	

За кожду зміну адреси платить ся 10 центів.

Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Телефон Адмінїстрациї і Редакції — 498 Montgomery.

Телефон Гол. канцелярії Укр. Народного Союза — 1838 Montgomery.

Всї моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda".
При висиланю замовлення належить долучити моні-ордер або чек.

За всі оголошення поміщувані в „Свободї" редакція не відповідає.

ЗБИРАЙТЕ ЖЕРТВИ НА ФОНД ОБОРОНИ ГАЛИЧИНИ ВІД ПОЛЬСЬКОГО ЗЛОЧИННОГО НАЇЗДУ!

ПЕРЕСТРАХ СЕРЕД ГАЛЛИЦЬКИХ ПОЛЯКІВ.

По створеню панської Польщі натворило ся богато панських посад.

Як Польща була поділена на три части, то тільки у польській Краківщинї були польські уряди і школи, а в німецькій і російській Польщі не було; були там німецькі і російські уряди і школи, обсаджені Німцями і Москалями.

Наслідок того такий, що тепер в Польщі є богато посад, а мало людий, здатних на ті посади.

Длятого тепер приймають там на всяку посаду всякого Поляка, чи надаєть ся чи ні, але як має трохи протекції у вшехпольських верховодів.

Тепер в Польщі легко можна дістати добру посаду; легко можна вибитись наперед.

Не диво, що галицькі Поляки особливо ті зі східної Галичини, котрі привикли до панованя, побивають ся за ліпшими посадами і спішать до Польщі здобувати їх. Місць є немало, тож богато їх спішить на північний захід, до Варшави й инших міст панської Польщі.

Східно-галицькі міста поволи зачинають опорожнюватись. Східно-галицька панська Польща на чужій землї зачинає ріднути.

І се власне страх принесло на всїх Ляхів.

Настрашили ся вони, що то буде, як так вся Ляшня забереть ся з галицької України?

Таж тодї і слїду не останеть ся з ляцько-панського панованя...

І тому польські ґазети, а вже нікотрі більше від львівських, бють в бубен тривоги.

„Ойчизна се курчи"!...

А корчить ся та „ойчизна" власне на галицькій Україні, де є польські пани і нафта і сіль, і де донедавна був терпеливий український селянин, що даром гарував на пана.

Закликають польські ґазети своїх посїпаків, аби не забирали ся з галицької України на лїпші посади до Польщі, бо польська справа пропаде в тім краю.

Але ті заклики нічого не помагають.

Поляки зі східної Галичини таки тягнуть до Польщі, шукаючи лїпших і певнїйших посад.

Нині ще Ляшня фантазує собі, що галицька Україна буде належати до Польщі, але завтра може переконатись, що вона в блуді.

Тому лїпше згори забезпечитись і шукати певних посад.

І Ляхи шукають тай находять.

А з того перестрах.

Але то є натуральний хід житя і він не змінить ся ані від польського перестраху ані від „патріотичного" скавуліня.

Польща-наїзниця з галицької України мусить забратись, чи скорше чи пізнїйше. А як пізнїйше, то гірше для неї.

РЕАКЦІЯ В СЕРЕДНІЙ І СХІДНІЙ ЕВРОПІ.

Останні місяці та дні політичного житя середної та східної Европи — се проби і змаганя реакції до знївеченя всїх здобутків революції, се фантастичні зусиля для воскресеня мерців!

Зусиля — фантастичні, та грізні і небезпечні для народів середної і східної Европи, для справи демократії і мира. Колиб навіть тут чи там запанувала реакція, то її пановане не довге і не тривке; вона не остоїть ся на довшу мету. Та воскресене реакції принесе страшні величезні шкоди всїм народам східної і середної Европи; воно припізнить відбудову суспільно-політичного житя, якого бажають всї ті народи по тяжких роках воєнного лихолїтя.

Що значать Колчак і Денікін, се всї ми дуже добре знаємо і розуміємо. Розуміє се і знає реакційна Росія, що мріє про давні часи царату, й імперіялістична Росія, що в спадщині по царській Росії хоче здвигнути велику, обновлену, лїберально-капіталїстичну російську імперію.

Розуміє се і знає крамарська, лихварська, реакційна, монархістично-клерикальна, імперіялістична західна Европа.

Розуміє се і вшехпольська, подільська, реакційна мафія і ся громадка нещасних наших галицьких недобитків, ренеґатів з „Прикарпатської Руси", що по упадку царату остались бідні мов сироти без роду, та під протекцією Ценьских і инших польських реакціонерів зітхають до давних, минулих, безповоротно минулих часів царської протекції та царських пособій...

Та не тільки на Сході Европи реакція підносить голову. Те саме ми бачимо в середній Европі; тесаме бачили на Угорщині і в Німеччині; подібні прояви слїдні у всїх краях середної Европи.

По упадку диктатури робітничих рад в Будапешті до керми правлїня прийшли люди давного режіму. Якийсь час стояв на чолї Угорщини архикнязь Йосиф, а дотепер ще президентом міністрів нового правительства Фрідріх, один з давних сатрапів давного мілїтарного режіму Габсбурґів. Тут зовсім явно й отверто виступила реакція; давні люди з часів розваленої війною та революцією імперії Габсбурґів вийшли на сьвітло дня.

За Угорщиною мала прийти черга на австрійську Німеччину; доля Будапешту мала стрінути і Відень. Широко почали ходити вісти про поворот Габсбурґів до їх наддунайської столиці. Віденська република мусїла підняти голосний протест проти сих змагань австрійських реакціонерів, за якими стояли деякі круги антанти. В половині серпня відбулась у Відни величава републиканська манїфестація, якої вістрє зверталось передівсїм проти Габсбурґів.

Провідник німецько-австрійських жовнірських рад д-р Фрай розпочав сю велику манїфестацію всїх військових організацій німецько-австрійської републики знаменними словами:

„Хто викликав сю всесьвітну війну? Хто нас вислав на масову смерть? (Оклики: Габсбурґи!) Хто наші жінки зробив вдовами, хто сиротами зробив наші діти? (Габсбурґи!) Хто батькам і матерям, хто сестрам братів зрабував і замордував? (Габсбурґи!) Хто калїками зробив наших жовнірів? (Габсбурґи!) Хто винен, що сотки й тисячі наших братів мусїли нидіти в полоні, в неволї; що вони там нидіють ще й тепер? (Габсбурґи!) **Хто є ті найбільші злочинці, винуваті за недолю нашого народу, нашого рідного краю?** (Габсбурґи!)

„Так! товариші — наша недоля паде передівсїм на совість Габсбурґів, на совість монархії! (Оклики: Проч з ними!) Так! товариші, — на память наших померших товаришів — присягаємо перед вдовами, сиротами та інвалїдами; присягаємо перед цїлим робучим народом австрійської Німеччини: **Не хочемо ніяких Габсбурґів! Не хочемо ніякої монархії, ніякого цісаря, ніякого короля, ніякого претендента, ніякого губернатора, ніякого иншого граждана як тільки републики;** (Ентузіястичні, довготривалі оплески!) Все, що хоче в якийнебудь формі привернути монархію, ми здавимо; розторощимо з оружем в руках. (Грім оплески!) Товариші! В гору оруже! Нехай живе република! — говорив він. (Довготриваючі оплески!)

Величава була отся републиканська манїфестація Віденя. Та вона вказує на се, що монархісти не дрімають; що реакція жде на щасливу хвилину, щоби звалити републику; щоби привернути давний режім. Що сей поворот міг би довершитись тільки при помочі чужинецької антанти, се не разить ні крихітки патріотів реакції!

Адже мадярські олїгархи з Герцоґом Йосифом на чолї заволодїли Будапештом при помочі заклятих ворогів Мадярщини; при помочі румунських військових орд. Чому-ж би тоюсамою дорогою не мали до Віденя повернути Габсбурґи?!

Инакше трохи виглядає справа реакції в Німеччині. Династія Гогенцолернів завела Німеччину на край пропасти. Вона понизила, потоптала національну гордість Німеччини; довела до руїни німецьку країну; зовсім так як Наполеоніди в страшливім 1870 році довели до руїни Францію!

Та хоч тяжко було би тепер юнкерсько-пруській реакції зважитись на замах, — то всетаки і там, в Німеччині, реакція не дрімає. А теперішне німецьке правительство, хоч в ньому мають перевагу соціялісти „більшости", умірковані соціялісти під проводом Шайдемана, веде таку політику, що навіть в самім таборі Шайдеманівців виринають сумніви, чи та політика не йде занадто на право; чи вона не веде на зустріч реакції!

Юнкерсько-пруська реакція не дрімає. Недавно прийшло до явного скандалу на тім тлї built...

Німецький міністер війни Носке покриває всї ті реакційні змаганя і крамоли бундючних юнкрів, бундючної салдатщини, хоч супроти соціялістичної лївиці, супроти „незалежних соціялістів" та комуністів виступає безпощадно, незгірше давних сатрапів, з часів Гогенцолернів!

Дійшло до того, що недавно Шайдеман, провідник умірковачих соціялїстів, вернувшись до краю по кількох місяцях побуту у Швайцарії, виступив явно проти сеї реакційної струї, яка йде через цїле політичне житє німецької републики.

Як бачимо, скрізь в середній та східній Европі реакція підносить голову. По великій катастрофі 1917 року, по мартовій революції 1917 року, що звалила царат, по великій воєнній катастрофі 1918 року, що в падолисті 1918 року скінчилась погромом імперії Габсбурґів та прусько-юнкерського мілїтаризму, — реакція думає про се, чи не попробувати щастя; чи не вернуть ся щасливі дні недавного, а вже так давного її панованя!

(„Вперед"). **М. Ганкевич.**

ПАМЯТНІ ПАДОЛИСТОВІ ДНЇ.

В неділю минуло два роки з того часу, як большевики виконали замах на російську републику і при помочи гармат, машинових карабінів та зоружених автомобілів запровадили савєтський устрій, який доси ще удержуєть ся при помочи армії, шибениці і тюрем.

Сьогодня, у второк, минає рік від підписаня перемиря між алїянтами і Німеччиною.

Сьогодня теж минає рік від основаня Українського Народного Комітету в Злучених Державах.

В суботу, дня 15. с. м., минає рік від основаня Директорії Української Народної Републики під проводом Петлюри і Винниченка.

На другий четвер, дня 20. с. м., минає 2 роки з того часу, як Українська Центральна Рада третїм унїверсалом проголосила Україну суверенною народною републикою.

Загалом, падолистові дні тому два роки памятні з того, що в них творено перші основи независимої української народної републики; а торічного року тим, що в них творено основи галицької української народної републики, які в короткім часї получились в одну републику.

По тих двох роках великих переворотів на Україні часть її земель є під наїздом Москалів-большевиків і Москалів-денікінців та Ляхів, а тільки часть є вільна, де править народ під проводом своєї Директорії.

Нині Україна в боротьбі проти тих ворогів-наїзників, але в будучі падолистові дні може вже про наїзників на Україні останеть ся тільки сумна згадка.

ВІДОЗВА УКРАЇНСЬКИХ СОЦІЯЛІСТІВ.

Центральний Комітет Української Соціял-Демократичної Робітничої Партії взиває всіх членів партії до єдности в боротьбі проти большевицьких і денікінських наїзників.

Центральний Комітет української соціял-демократичної партії, який урядує тепер в Каменцї Подільськім, видав отсю відозву:

Товариші!

Большевицьким терором розбито наші партійні організації по всїй Україні. Нині українська власть визволяє від окупантів територію України.

Пропонуєть ся всїм організаціям і комітетам нашої партії відновити перервану діяльність негайно. Освідомленєм населеня необхідно усувати всякі непорозуміня. Видаванєм газет, де є технїчна змога й інтелїґентні партійні сили; місцеві організації повинні організувати робітництво; притягати живі сили до роботи; впливати на громадську думку.

Небезпека для Української Републики, а значить і для нормального розвитку пролетаріяту України ще не минула. **Крім утопійних комуністів нам загрожує реакційна сила імперіялїстичної російської буржуазії.**

Маючи перед собою таку небезпеку, наші організації повинні подбати, щоби українські соціялїсти не були одні в боротьбі проти російських монархістів. На дневний порядок стає необхідність консолїдувати всї соціялїстичні сили України, без ріжниці національности. Рух робітництва на Україні має бути єдиний.

Пропонуємо товаришам увійти в найтіснійші зносини і контакт з жидівськими та російськими соціялїстичними організаціями, які стануть на шлях незалежности Української Народної Републики і піддержаня українського соціялїстичного уряду. За безпосередніми вказівками звертати ся в місце пробуваня Центрального Комітету партії.

Центральний Комітет У. С. Д. Р. П.

ПОТРЕБА ПРОМИСЛУ НА ГАЛИЦЬКІЙ УКРАЇНІ.

Недостача промислу в Галичинї спричиняє брак праці та еміграцію робітних рук заграницю. Зноваж і сей нерозвинений промисл, який є в Галичині, остає в чужих, не українських руках, через що міста, осердки промислу, стають ся осередками чужого елементу. Аби лиху зарадити; аби міста знова стались українські, треба створити український промисл і вивчити українських промислових робітників. Треба українських промислових шкіл і промислових робітень та фабрик.

Над сею справою галицькі Українці думали вже давнійше і потрохи брали ся до дїла, але справа ішла тяжко. Тепер одначе, коли переконались, що чужий елемент по містах галицької України причинив ся до нападу Польщі на сей наш край, наші братя повинні цїлком поважно застановитись над відпольщенєм наших міст при помочи основаня українських промислових і торговельних шкіл та створеня українського промислу і торговлї.

Дуже богато можуть помогти в сїм дїлї нашому старому краєви ті американські Українці, котрі в найблизшім часї вернуть ся на галицьку Україну. Вони тут є переважно промисловими робітниками і там привезуть своє знанє і досьвід, а також зароблений гріш. Значна часть з них вернеть ся на села і причинить ся тим своїм знанєм, досьвідом і грошем до піднесеня села, але також значна їх часть осяде в містах галицької України і там використають те своє знанє, свій досьвід і свій гріш для створеня українського промислу і торговлї та причинять ся до усуненя чужого елементу з наших міст.

Їх буде цікавити, як до дїла промислового на галицькій Україні забирають ся тамошні наші земляки і тому подаємо їм отсей поклик д. Василя Нагірного, який він помістив у львівськім дневнику „Вперед".

Сей поклик звучить:

ХЛОПЦІ, ВЧІТЬ СЯ РЕМЕСЛА І ПРОМИСЛУ!

Велика сьвітова війна знищила і нищить здобутки людської нікової праці. Вправді не видно ще кінця сеї страшної, досі небувалої війни, одначе конець її мусить прийти, бо обставини, витворені сею війною, приневолять до опамятаня тих, що її спричинили і нею кермують.

Війна знищила не тільки здобутки людської праці; вона спричинила також занепад охоти до праці на кождім поли: на рілї, в робітнях та у великих фабриках, бо ніхто не знає, що завтра буде. Прийде одначе час і певно прийде, бо прийти мусить, коли люди візьмуть ся до роботи, щоби знищене відбудувати, а занедбане надолужити. Прийде час, коли відчинять ся знова фабрики; віджиє робота в робітнях ремісників і рух в промислї. Все відживе.

Щоби знищене відбудувати, а занедбане надолужити, будуть люди мусїти з подвійною енерґією взятись до праці у всїх галузях фабричности, ремесла і промислу. Та до того всього забракне вишколених сил, бо тисячі і тисячі фабричних робітників, ремісників і робітників в промислї полягло на полях битв, або в шпиталях. За вишколеними до праці людьми буде великий попит не тільки в центрах великого фабричного промислу, але також і в нас дома. Та чейже і ми не схочемо лишитись по війні з тим, що мали перед війною, але візьмемо ся і будемо мусїти взятись до фабричного промислу. Ми певні того, що наші ремісники, як настане мир, відновлять і поширять свої робітнї. Ми певні, що коли упорядкують ся відносини в краю, наші торговельні організації зновлять і поширять свою дїяльність. А до того треба буде богато фахово-викваліфікованих людий.

Для вас, хлопці, виднїє гарна будучність, як схочете над собою попрацювати, а для збідженого нашого краю буде з вас хосен. Тож не тратьте часу, але просіть ваших родичів, щоби віддали вас в науку до добрих майстрів, до торговлї, до торговельної школи і т. п. заведень у Львові або инших містах. А як віддадуть вас в науку, то вчіть ся того, до чого маєте охоту й талан, з охотою і завзятостию так, щоби, як скінчите науку, були добре підготовлені до виконуваня того ремесла чи промислу, якого вчите ся. Вчіть ся, хлопці, ремесла і промислу, бо вас треба буде нашій країні, а ви здобудете собі званє, за котрим буде великий попит.

А ви, батьки, подбайте про се, щоби ваші сини не марнували молодих лїт „коло хати", лише щоби ішли в науку з хісном для них і з хісном для нашої батьківщини. Наша пословиця каже: „У ремісника золота рука". Майно ремісника — се його добра голова і здорові руки. Сього майна не зрабує йому ворог; не забере вода; не спалить огонь і не осушить спека.

Хлопці, вчіть ся ремесла і промислу, а котрий захоче сього вчитись у Львові, то Товариство „Українська ремісника і промислова бурса" допоможе йом ув тім. Знайдуть ся інституції і люди і в инших наших містах, що займуть ся принятєм хлопців у робітнях і промислї, допоможуть і заопікують ся ними.

Василь Нагірний.

„МАЛОПОЛЬСКА".

Поляки у своїй глупій зарозумілости називають галицьку Україну **„Малопольска".**

Галицькі Українці відповідають на се, що Поляки так прозивають наш край хиба тому, що в нїм є **мало Поляків.**

МАРАМОРОШ ПРИПАДАЄ ЧЕХО-СЛОВАЧЧИНЇ!

За Парижа надійшла вістка, що мирова конференція признала комітат Мараморош, окупований Румунами, Чехо-Словаччині, з виїмкою округів Сигот і Борша, що полишать ся при Румунії. Місто Сигот, столиця комітату і головний торговельний центр Марамарощини, полишаєть ся також при Румунах. Границя має йти так (у напрямі на схід): Коло Тисауйлака переходить Тису і йде простою лінією до Галми (Галмина), від Галми йде на Широкий Верх, дальше водо-розділом між Тисою і Турою аж до зелїзничого моста на Тисі коло Довгополя (Широкого Поля, Hosszumezo); від сього моста йде рікою аж до устя Вишови; відтак водорозділом між Вишовою і Білою Тисою аж до гори Піп Іван на галицькій границі. Ся границя подана загально, а подробиці будуть відомі аж пізнійше. Вона не покриваєть ся вповні з етноґрафічною границею; мішана територія майже всюди припадає або Мадярам, або Румунам, але зате територія, заселена компактно українською людностию, прилучена до автономної української провінції. Полуднево-східна границя від Вишови повина би йти не водорозділом Вишови і Білої Тиси тільки водорозділом ріки Васира та Руськової Ріки. Коли таке спростоване можливе, то компетентні чинники повинні постаратись про нього. Значною утратою для української території є місто Сигот; вправді в нїм Українці творять незначну меньшість, як загалом по всїх містах (більшість мають офіціяльно Мадяри, числом 12.658, у тім 6.375 Жидів, які причислили себе до Мадярів; Українців виказано офіціяльно лише 701, Румунів 1.697, Німців 2.329 на 17.445 усеї людности), але вони позасновували там ріжні інституції, які тепер треба буде перенести кудиинде.

Марамороський комітат найбільший і простором і числом української людности, тому значно змiцнить автономну українську провінцію, яка доси обіймала тільки два комітати: Уч і Берег; комітати, що лежать від них на схід, Угоча і Мараморош, були доси під румунською окупацією; комітати, що лежать від них на захід, Земплин, Шариш і Спіш, належть доси в цїлости до Словаччини. Очевидно, що ті частини сих комітатів, які мають компактну українську людність, повинні увійти також в склад автономної української провінції. **Число української людности** всїх чотирьох комітатів, що входять тепер в склад сеї провінції, виносило 1900 р. по офіціяльній статистиці, що переводила ся все в нашу некористь ось-так:

Марамарош	143.379
Угоча	32.707
Берег	95.308
Уг (Унґ.)	55.742
Разом	327.136

Число суцільної української людности в західних комітатах виносило по тійсамій переписи:

Земплин	34.831
Шариш	33.988
Спіш	14.333
Разом	83.152

Се число збільшило ся значно за 19 літ натуральним приростом і його не можна спускати з ока при остаточнім визначуваню границь автономії провінції. („Вперед").

УКРАЇНЦЇ В ЮГОСЛАВІЇ.

Редакція львівського дневника „Вперед" дістала письмо від одного українського еміґранта з Босни, який доносить нам, що в Боснї живе богато Українців, розкинених по краю. В Привворі, Сараєві та инших місцевостях находять ся поважні українські кольонії. Вони дуже цікавлять ся нашим житєм та очікують хвилини, коли будуть могли вернутись на родину.

О. Олесь

УКРАЇНСЬКІЙ РЕПУБЛИКАНСЬКІЙ КАПЕЛЇ.

(Вірш, виголошений автором на банкетї в честь Української Републиканської Капелї, дня 26. липня с. р. у Віднї.)

Ах, нам тут сонце не сьвітило,
Ми тут не бачили весни,
Тут небо хмарою закрило,
Ах, нам тут снились тільки сни.

Нам снились сни... Не сни, а муки!
Проклони, стогін, плач і крик,
Нам снились сльози, зойки, руки,
Те, що не вимовить язик.

І так минали тяжкі цїлі...
Нас жах голодним звірем їв,
У день закопаних в могилї,
В ночі в залізних стисках снів.

І враз нам сонце засьвітило,
Ах, сонце рідної землї,
Нам рідне поле зашуміло,
Нам заспівали солов'ї,

З серпом селянка вийшла жати,
Чумацька пісня... степ в ночі...
Кайдани... ґзум... і Чайка-Мати
І син на зрапенім плечі.

І щось страшне, як грім в негоду,
Як в день похмурий блискавки,
Як гнїв великого народу,
Що був покривджений віки.

Як вільна пісня перемоги
Життя і правди і краси,
Всього, що, краю мій убогий,
Ти щедро сьвітові даси.

Це знову сон! Ні, ні, кохані,
Ви знов вернули все менї
І засьвітили знов в туманї
Давно погашені огнї,

В моїй душі вмирають муки,
Надія знову ожива,
Цьвітуть сади, степи і луки,
Шумить над озером трава.

І Україна із пожежі
Безсмертним фенїксом летить!...
Горять і сьвітать її вежі,
Крут неї цїлий сьвіт шумить.

СІЧ В НЮ ЙОРКУ

ДО УКРАЇНЦІВ В НЮ ЙОРКУ І ОКОЛИЦИ.

По всїх закутинах Америки, де лиш находять ся наші люди, лунає січовий клич: **„в боротьбі здобудемо право своє!"** І кождий, в кого палає серце любовю до покривдженого люду, в кого кипить гайдамацький гнїв до клятого ворога, який безпощадно не перестає руйнувати житя наших рідних, — стає в ряди борців з певною надією відплати за всї заподіяні нам кривди.

На деннім порядку народної роботи між нашими Українцями в Америці є орґанізоване Січий.

Повстають славні Січи одна за другою, ряди майбутних героїв постійно більшають і хвиля вже недалеко, коли весь український нарід в Америці стане під малиновий прапор і скаже голосом грімким: **„Проч, враже, з нашої землї бим скорше, бо терпінє наше перетворилось в страшний гнїв і жажду пімсти! Глянь, розбишако, на сотки тисяч зорганізованих борців, котрі готові боротись до послїдної каплї крови за свободу і волю Неньки України!"** — А голос народу — голос божий...

Очевидна річ, що на нюйорських Українців чекають наші земляки в цїлій Америці, які думають, що мабуть тому нюйорські Українців не дають чути про себе, бо занятї щиро в приготовляючій роботї, що робота орґанізаційна кипить і тисячі борців в січових рядах чекають на нагоду вертати „гень-там", проганяти кровопийців з рідної землї.

Та, на жаль, в Ню Йорку в дійсности кипить, але не щира праця на січовім поли, а братовбийча політика, яка до решти руйнує народну єдність.

Сварячись між собою, шкодимо власній справі, а ворог з боку відсьміхуєсь, бо, мовляв, наша незгода — се вода на ляцький млин. І тому Січ в Ню Йорку ще раз отсею дорогою відкликуєсь до всїх щирих Українців в Ню Йорку і околиці: найвисша пора покласти конець міжусобицям та братись до занедбаної роботи, коли хочемо, щоб наші недобитки не кинули на нас каменем погорди. Зійдїм ся всї ще раз на січову раду, яка відбудесь в середу 12. падол. в Народнім Домі, 217 Іст 6-та улиця о пів 9-тої вечер, і там щиро по братньому порадимо ся, що і як нам дальше робити.

На деннім порядку будуть дуже важні справи, тому годить ся, щоби на зборах явили ся всї щирі Українці і Українки.

Родичів молоденьких січовик'в запрошуємо до участи в нарадах, бо між иншим будемо радити над добром наших дітий.

Всї члени Січи зобовязані явитись як один.

Здорові були!

П. Задорецький, кошовий,
Ів. Тимців, секретар.

ДО РОДИМЦЇВ

З ШЛЯХТИНЕЦЬ, ПОВІТ ТЕРНОПІЛЬ.

Родимці з Шляхтинець, тернопільського повіту в Галичині, котрі переживають під сю пору в Нюарку, Н. Дж., заснували собі комітет для несеня помочи сиротам в свому рідному селї. В тїй цїли вони зложили вже досить поважну суму гроший. До комітету належать: Семен Чорномаз, Василь Оховський і Григорій Середюк. Вони відносять ся сею дорогою до всїх Шляхтинецьких Родимців, котрі переживають по инших місцевостях, аби вони пійшли їх слїдом та позакладали у себе на місци такі комітети або щоби признали комітет в Нюарку за центральний та щобисьте присилали жертви на поміч сиротам в своїм рідним селї на руки секретаря: Григорій Середюк, 189 W. Kinney Street, Newark, N. J. 34

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ. Отсим повідомляєть ся всїх членів тов. У. М. Клюбу Поступового, від 70, що надзвичайний мітинґ в справі манїфестації і ин. відбудеть ся в четвер, дня 13. падолиста 1919, в гали Нар. Дому, 72 Моріс Стріт. Початок точно о год. 7.30 вечером. Кождий член обовязаний явити ся, бо справи є дуже важні. — С. Гладкий, м. предс.; П. Кирчів, секр. рекордовий.

ОЛІЄН, Н. Й. Отсим даєть ся до відома Українцям, замешкалим в Олієн, що тов-о „Запорожська Січ", від. 363, буде приймати членів в падолисті і грудни с. р. без вступного до товариства. Се є добра нагода для тих, котрі ще не стоять в товаристві, а хотїли би стояти. Обезпечуйте себе і свою родину, щоби в разї смерти або калїцтва мати поратунок. Забезпечте свої дїти, щоби в разї вашої смерти вони не мусїли шукати помочи в чужих людий, та щоб не проклинали вас, що ви лишили їх без жадних средств до житя. — Г. Підскальний, секр.

ДЖЕМЕЙКА, Н. Й. Бр. св. Юрія, від. 160, повідомляє всїх своїх членів, що піврічний мітинґ відбудеть ся дня 15. падолиста б. р., о 7-мій годині вечер, в гали під числом 89 Бівер стр. Кождий член має явити ся на тім мітинґу, бо инакше заплатить 50 цнт. кари, а урядник $1.00. — Я. Притика, предс.; Л. Ковальчук, кас.; В. Фіяк, секр.

ВІЛІНҐ, В. ВА. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 56, повідомляє всїх своїх місцевих і позамісцевих членів, що мітинґ відбудеть ся дня 16. падолиста в галї церковній при 42 Джекоб стр. На тім мітинґу кождий член повинен явити ся, бо буде вибір нового уряду з тої причини, що задля браку праці в нашій місцевости повиїздили декотрі члени й урядники до других місцевостий за роботою і не можуть являти ся кождого місяця на мітинґ. Буде і много инших справ до полагодженя, тож кождий член повинен явити ся на сїм мітинґу. Котрий член або урядник не явить ся на згаданім мітинґу, заплатить кару після ухвали. — В. Коґут, предс.; І. Шалева, кас.; С. Грушкевич, секр.

АЛЕНТАВН, ПА. Бр. св. Михаїла, від. 147, повідомляє всїх своїх членів, що річний мітинґ відбудеть ся в недїлю, 16. падолиста, о годинї 1.30 пополудни, в гали парафіяльній. Просить ся всїх місцевих і позамісцевих членів, аби на тім мітинґу явили ся. Котрий член не явить ся, буде караний після статута. На тім мітинґу старий уряд буде здавати справоздане, а відтак буде вибирати ся новий уряд. Таксамо просить ся довжуючих членів, аби сповнили свій довг, бо котрий не сповнить свого довгу, буде суспендований. Будеть ся приймати нових членів без вступного до У. Н. Союза, отже хто ще не стоїть в жадній орґанізації, нехай прийде і впишеть ся, бо тепер якраз добра нагода забезпечити себе і свою родину. — Д. Мороз, предс.; І. Заяць, секр.; Т. Ференц, кас.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ. Бр. св. Володимира, від. 42, повідомляє всїх своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячний мітинґ відбудеть ся в недїлю, 16. падолиста, в церковній гали під ч. 42 Вен Бюрен стр. Мітинґ розпічнеть ся точно о годинї 2.30 пополудни. Обовязком кождого члена явити ся на мітинґ, бо є важні справи до полагодженя. Довжники мають вирівнати свої довги, бо коли член не явить ся і не заплатить свого довгу, то буде суспендований. Просить ся також, аби кождий член подав свою адресу. — С. Бих, секр.

ГАМТРАМК, МІШ. Тов. ім. М. Січинського, від. 146, повідомляє всїх своїх членів, що місячні збори відбудуть ся дня 16. листопада, в льокали У. Н. Д. під ч. 84 Ґрейлінґ ул., точно о годині 3-тій пополудни. Обовязком кождого члена явити ся на сих зборах, бо є важні справи до полагодженя. Неявивший ся член заплатить 50 цнт. кари, а урядник $1.00. — Д. Базилевич, секр. рек.

КЛІВЛЕНД, О. Бр. св. Василія, від. 364, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуть ся в недїлю, 16. с. м., в гали церковній, зараз по Службі Божій. Просить ся всїх членів прибути на мітинґ, бо є дуже важна справа до полагодженя. Околичні члени мають також прибути і вирівнати свої залеглости, бо в противнім разї будуть суспендовані. Будеть ся приймати нових членів до братства і до У. Н. Союза. — І. Сподар, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Отсим повідомляєть ся членів тов. ім. Ів. Франка, від. 83, що мітинґ відбудеть ся дня 16. падолиста, о годині 2-гій пополудни, в гали Укр. Ам. Горожан під числом 822 Н. Франклін Стр. Просить ся членів, аби явили ся, бо є важні справи до полагодженя. — М. Барщевський, секр.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТЇ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

Читайте українські книжки і ґазети бо часте читанє веде до просьвіти. А просьвіта — се сила. — Пишіть по ціинник книжок до друкарні „Свободи", 83 Гренд Стр. Джерзи Сіти, Н. Дж.

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА

за місяць жовтень 1919 р.

ПРИХІД:

Від.	Заплатив	Від.	Заплатив
1.	322.88	141.	19.37
2.	92.87	142.	101.07
3.	40.39	143.	100.23
4.	63.01	144.	49.75
5.	42.19	145.	22.22
6.	26.51	146.	93.18
7.	114.03	147.	127.06
8.	24.80	148.	11.08
9.	77.35	149.	50.15
10.	150.34	150.	15.36
11.	6.63	151.	56.87
12.	105.53	152.	14.88
13.	41.84	153.	23.51
14.	30.53	154.	32.54
15.	44.38	155.	186.36
16.	27.34	156.	23.80
17.	32.53	157.	15.52
18.	81.43	158.	21.18
19.	10.85	159.	37.82
20.	124.39	160.	82.11
21.	19.59	161.	35.13
22.	47.52	162.	24.20
23.	26.88	163.	25.61
24.	78.28	164.	45.05
25.	22.55	165.	106.04
26.	15.72	166.	16.59
27.	67.10	167.	16.17
28.	92.20	168.	108.49
29.	101.59	169.	14.37
30.	30.80	170.	172.72
31.	11.64	171.	45.22
32.	26.12	172.	45.95
33.	26.04	173.	30.79
34.	56.00	174.	49.55
35.	34.62	175.	60.38
36.	29.15	176.	19.05
37.	41.99	177.	9.54
38.	180.43	178.	15.47
39.	42.74	179.	160.53
40.	8.24	180.	12.46
41.	50.44	181.	43.82
42.	72.28	182.	29.87
43.	13.74	183.	29.95
44.	62.78	184.	13.77
45.	90.90	185.	26.06
46.	30.82	186.	66.96
47.	12.48	187.	27.98
48.	74.56	188.	33.62
49.	21.02	189.	16.02
50.	16.44	190.	9.70
51.	29.70	191.	40.35
52.	18.33	192.	20.97
53.	41.83	193.	111.46
54.	26.94	194.	12.16
55.	42.01	195.	28.54
56.	46.83	196.	32.29
57.	59.05	197.	19.75
58.	28.27	198.	30.86
59.	43.18	199.	15.65
60.	9.69	200.	58.04
61.	68.94	201.	16.26
62.	63.95	202.	19.17
63.	183.05	203.	42.18
64.	35.09	204.	11.52
65.	140.80	205.	15.93
66.	53.43	206.	78.68
67.	86.88	207.	41.02
68.	17.77	208.	33.62
69.	77.74	209.	117.79
70.	189.36	210.	33.36
71.	21.83	211.	59.88
72.	46.40	212.	6.48
73.	21.86	213.	162.25
74.	19.49	214.	22.35
75.	52.35	215.	34.21
76.	157.99	216.	9.34
77.	55.85	217.	165.99
78.	99.18	218.	190.33
79.	9.22	220.	77.57
80.	39.95	221.	208.00
81.	120.25	223.	104.43
82.	18.58	224.	12.71
83.	70.51	225.	23.57
84.	10.51	228.	37.68
85.	51.12	229.	122.09
86.	58.28	230.	110.51
87.	60.54	233.	49.02
88.	12.52	234.	140.29
89.	14.80	235.	73.44
90.	52.49	237.	84.91
91.	126.08	238.	5.42
92.	13.83	239.	126.39
93.	21.78	241.	41.14
94.	34.26	243.	73.36
95.	40.23	244.	21.40
96.	109.92	245.	69.26
97.	9.43	246.	22.18
98.	74.21	247.	151.02
99.	115.67	248.	75.36
100.	17.88	251.	52.89
101.	43.38	254.	95.80
102.	221.67	255.	68.44
103.	90.49	256.	17.63
104.	147.09	258.	26.50
105.	81.56	259.	95.44
106.	126.30	261.	18.08
107.	52.66	262.	15.40
108.	45.58	263.	21.89
109.	92.16	270.	133.44
110.	25.03	273.	24.72
111.	35.42	274.	85.69
112.	141.91	276.	198.02
113.	57.18	277.	32.43
114.	40.28	278.	38.82
115.	25.63	282.	70.29
116.	17.99	283.	61.64
117.	73.80	286.	35.30
118.	15.00	288.	62.31
119.	21.17	290.	29.16
120.	49.46	291.	24.39
121.	14.73	292.	80.84
122.	11.96	293.	7.60
123.	34.47	295.	93.96
124.	50.33	296.	97.37
125.	24.22	300.	257.79
126.	14.74	301.	103.39
127.	64.14	303.	18.10
128.	26.50	305.	12.29
129.	13.69	308.	63.16
130.	148.94	314.	10.14
131.	25.91	315.	8.24
132.	88.53	316.	84.00
133.	158.56	317.	41.35
134.	25.43	318.	47.21
135.	72.61	320.	54.96
136.	117.99	321.	46.78
137.	41.22	322.	27.26
138.	25.73	323.	25.95
139.	26.64	324.	69.90
140.	38.30	326.	79.84

Від.	Заплатив	Від.	Заплатив
330.	91.17	367.	53.52
332.	32.52	370.	91.32
336.	134.73	371.	40.41
338.	193.71	373.	9.93
339.	64.54	380.	24.88
341.	59.99	381.	10.49
342.	73.58	384.	89.86
344.	13.22	385.	31.48
347.	16.82	388.	96.52
349.	33.12	391.	27.33
350.	54.92	392.	7.40
351.	24.77	393.	32.74
355.	28.17	396.	63.51
357.	21.69	400.	42.81
363.	69.86	401.	21.41
364.	52.67	402.	13.18
365.	53.77		

Процент від бондів	531.25
Процент від морґечів	90.00
Сканцельований чек	25.00
Сирітські части по бл. п.:	
А. Шиманський, в. 326	787.50
Кароліна Біняв, в. 243	450.00
Разом	19.565.25

РОЗХІД:

Посмертне по бл. п.:	
А. Шиманський, в. 326	1.000.00
Кароліна Біняв, в. 243	1.000.00
Іван Мармура, в. 354	994.24
Запомоги з фонду убогих:	
Михайло Козак, в. 5	50.00
Николай Перон, в. 35	50.00
Іван Язвінський, в. 29	50.00
Іван Гишта, в. 205	50.00
Яків Стаднір, в. 208	50.00
Петро Вовчко Кул., в. 338	50.00
Олекса Дюрко, в. 339	50.00
Йосиф Михнич, в. 380	50.00
Михайло Скрига, в. 137	50.00
Йосиф Старанчак, в. 82	100.00
Іван Фариняк, в. 109	50.00
Василь Ґеба, в. 168	50.00
Афима Саланська, в. 202	50.00
Марія Ющак, в. 104	50.00
Семен Федонко, в. 104	50.00
Йосиф Вороняк, в. 237	50.00
Стефан Сисак, в. 300	50.00
Дм. Ясеницький, в. 91	50.00
Анна Ноґа, в. 186	50.00
Пант. Камінський, в. 388	50.00
Виплати з фонду сирітського:	
Николай Кривоніс, в. 28	750.00
Настя Конкольняк, 144	201.60
Гнат Музика, в. 99	400.00
Іван Барна, в. 191	500.00
„Еліен Праперти Костодіен"	850.00
Розходи адміністраційні:	
Платня головн. уряду	340.00
Платня помічника	100.00
„Свобода" за орґан	2.119.65
Видатки канцеляріїні	91.29
„Свобода" за друки	376.22
Засіданє контр. комісії	241.54
Річне засіданє гол. уряду	821.61
Видатки подорожи в справах орґанізації	90.82
Справи правні	125.00
Стейтовий лайсенс	25.00
Стипендія	200.00
Разом	11.276.97

ЗІСТАВЛЕНЄ:

Готівка з кінцем місяця вересня	154.210.50
Прихід за жовтень	19.565.25
Разом	173.775.75
Розхід за жовтень	11.276.97
Готівка з кінцем місяця жовтня остає	162.498.78

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	162.498.78
Бонди	237.647.00
Морґечі	56.575.00
Реальність	19.500.00
Друкарня	21.000.00
Разом	497.220.78

Стан довжний:

Фонд посмертний	223.824.06
„ резервовий	129.134.45
„ адміністр.	27.486.80
„ убогих	10.035.53
„ конвенційний	10.555.02
„ народний	5.332.14
„ сирітський	90.852.78
Разом	497.220.78

К. Кирчів, гол. предс.;
В. Левчик, гол. касієр;
С. Ядловський, г. фін. секр.

В кождій українській хаті повинна находитись часопись „Свобода".

НОВІСТЬ! БРІДЖПОРТ І ОКОЛИЦЯ! НОВІСТЬ!

Співучо-Драм. Кружок з Дербі, Конн. відограє пораз перший з Сокол гали при Галет улици в Бріджпорт, Конн.

ДВА ГАРНІ ПРЕДСТАВЛЕНЯ, А ТО

В НЕДІЛЮ, 16. ПАДОЛИСТА

ОРИСЯ

або „В КАЛАМУТНІЙ ВОДІ"
буденні малюнки з міщанського житя на 4. дїї А. Ф. Володського.
Початок точно о годинї 6-тій вечер.
ВСТУП 75 і 50 ЦЕНТІВ.

В НЕДІЛЮ, 23. ПАДОЛИСТА

ПОВЕРНУВ СЯ ІЗ СИБІРУ

драма в 5-ти діях, Л. Яновської.
Початок точно о годинї 6-тій вечер.
ВСТУП 75 і 50 ЦЕНТІВ.

Тов. і тов-ки! Нераз Ви вже були на представленях які давало наше тов. Драм. Кружок, нераз Ви любувались і були вдоволені з нашого виступу. Не опускайте і тепер нагоди побачити висше згадані штуки, котрі будуть відограні перший раз у Вашій місцевости. Прийдіть всї, котрі любите свою штуку і пісню, а певно не пожалуєте. Часть чистого доходу призначена на просьвітні цїли.

134,35,38 КОМІТЕТ.

ГЕЙСТІНГС ОН ГУДСОН, Н.Й.

Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 6. У. Н. С. в Гестінгс он Гудсон, Н. Й.
— устроює —

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

В СУБОТУ, 15. ПАДОЛИСТА
в гали Секерицького, 44 Вашінгтон Евеню.

Весь дохід призначений на народну школу.

Початок о годині 3-ій пополудни.
Вступ для мущин 35 центів, для женщин 25 центів.

ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ.

Позір! Українці! Позір!

ДРУГИЙ ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

— устроює —
ТОВАРИСТВО „ПРОСЬВІТА"
В СУБОТУ, 15. ПАДОЛИСТА
в ARLINGTON HALL,
706 Grand Street, Jersey City, N. J.
Початок о годині 4-тій пополудни.

Вступ 35 центів.

Се буде послїдний баль в Джерзи Сіти перед різдвяним постом. Товариство „Просьвіта" запрашає всїх Українців з Джерзи Сіти і околиці на сей баль, щоб спільно забавитись. Кождий хто був на першім бали товариства „Просьвіта", може посьвідчити за добру забаву і обслугу. Тим разом тов. „Просьвіта" доложило ще більше старань, щоб гостий забавити. Буде грати перворядна смичкова орхестра п. Гуменюка з Ню Йорку. Буде почта любови, конфеті, смачні перекуски, добрі напитки як також „Хор Тов. „Просьвіта" відспіває кілька пісень.

Тікети можна набути ще перед балем в льокали тов. „Просьвіта" під ч. 306 Джонстон Еве., Джерзи Сіти, котрий є отворений кождого вечера.

134-35 КОМІТЕТ.

НА АДРЕСУ АДМ. „СВОБОДИ"

надійшли з краю листи від слідуючих осіб:

Параска Чикалек з Кут старих до Івана Чикалика (6 листів і карток).

Анна Більска з Ганусовець до Івана Більского.

Теофіля Цуньовська з Денисова до Стелї Драгон.

Петро Тригубишин з Луки до Дмитра Тригубишина.

Ізаак Войнар з Чорне до Данька Злоць.

Сї листи перешлеть ся інтересованим за одержанем 25 цнт. марками.

МУЗИЧНА НОВІСТЬ!

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ СОЮЗ В АМЕРИЦІ

МАЄ НА СКЛАДІ ВІДОМИЙ ЗАГАЛЬНО

МАРШ СОКОЛІВ

Сей марш написав звісний український композитор Я. Ярославенко. Голова У. М. Союза, проф. Едельман, згармонїзував його на дуту орхестру, а видав своїм накладом Карло Фішер з Ню Йорку, властитель кількох музичних торговель в Америцї й Европі. Сей прекрасний марш є уложений на 31 ріжних інструментів, але може його грати й мала орхестра, зложена з 6 дутих інструментів. Під другою частиною сього маршу (тріо) є підписані латинськими буквами слова: „Соколи, Соколи, ставаймо в ряди" і т. д.

ЦІНА СЬОГО МАРШУ З ОСІБНИМИ НОТАМИ НА КОЖДИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ (РАЗОМ 31) ВИНОСИТЬ ЛИШЕ 50 ЦЕНТІВ, І ТО ВЖЕ РАЗОМ З ПОЧТОВОЮ ПЕРЕСИЛКОЮ.

Кожда українська орхестра в Америцї повинна мати сей „Марш Соколів", у своїй музичній бібліотецї. 134в—

Замовленя враз з грішми просить ся посилати на адресу:

UKRAINIAN MUSICAL ASSOCIATION,
298 BELMONT AVE., NEWARK, N. J.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

(Оголошеня женитьби не приймаєсь).

ДО КРАЮ! Хто хоче працювати на корабли кілька годин денно при легкім занятю, нехай звернеть ся до: GREENWICH LABOR AGENCY, 129 Greenwich Street, New York, N. Y. 124—

Посилайте гроші своїй родині до краю тільки через Американсько-Українське Бюро в Філядельфії. Адреса: American Ukrainian Bureau, Inc., 322 N. 8th St., Philadelphia, Pa. 118—

ДОБРА господиня найде місце до заряду домом у сьвященика в околиці Ню Йорку. Зголошеня просить ся слати на адресу: „GOSPODYNIA", c/o „Svoboda", 83 Grand St., Jersey City, N. J. 132-34

НА ПРОДАЖ гросерня і бучерня між Українцями і Поляками. Бізнес вироблений. Продам за дуже тану ціну. Голоситись до: JOZEF RUDNICKY, c/o „Svoboda", 83 Grand Street, Jersey City, N. J. 34-36

ПОТРЕБУЮ ПЕКАРЯ, мусить бути Українець, як рівнож мусить розуміти добре свій фах. Добра платня в українській пекарни. Зголошувати ся листовно під адресою: MICHAEL SAKALO, 400 Walnut St., Newark, N. J. 134-36

ПОТРЕБА кравця до нової і старої роботи. Добра платня. Голосити ся до: A. PASICHNYK, 513 E. 16th Street, New York, N. Y. 30-35

ПОШУКУЮ ЖЕНЩИНИ, якаб занялась домом і трома дітьми. Діти в вієї від 3-ох до 9-ть літ. Зголоситись межи 6-ою а 8-ою годиною вечер до ELKO SOKOLUK, 626 E. 5th Street, New York City. 134-39

Пошукую свою сестру МАРІЮ СЕРБАН, з села Вишнївчик, повіт Перемишляни, Галичина. Перед трома роками перебувала в Клівленд, Огайо. Остатний лист мав я від неї в 1917 році коли їхав я до Франції. Хтоби про неї знав або вона сама, зволить зголосити ся до: PETER SERBAN, 44 Van Block Ave., Hartford, Conn. 33-5

Пошукую своїх братів ФЕДЯ і ІВАНА КУЗЬО, з села Гійське, повіт Лїско, Галичина. Вони перебували в Бейкертон (Кембрія Кавнті), Па., і вже довгий час не маю від них звістки. Най зголосять ся на адресу: NICHOLAS KUZIO, 282 Wood St., Duryea, Pa. 132-34

Пошукую свого шваґра ДМИТРА ПУКИШ, з села Мостище, повіт Калуш, Галичина. Хтоби про него знав або він сам, зволить зголосити ся до: STEPHEN LEWICKI, 168 Baden St., Rochester, N. Y. 133-35

Пошукую ОЛЕКСУ ҐУДЗ, з села Лежанівка, повіт Скалат, Галичина. Маю лист від його родичів з краю. Хтоби про него знав або він сам, зволить зголосити ся до: W. BURAK, 59 Canal St., Woonsocket, R. I. 133-35

Пошукую свого шваґра НИКОЛУ ФУТРИКА, з села Підгородище, повіт Бібрка, Галичина. Перебував в Брадок, Па. Маю лист з краю. Хтоби про него знав або він сам, зволить зголосити ся до: NICHOLAS BOJKO, Box 79, Palmerton, Pa. 133-35

Пошукую свого краяна СТЕФАНА САЛАҐУБА і КАЗИМИРА КШАНОВКИ, обі з села Сенькова, повіт Радехів, Галичина. Хтоби про них знав, або вони самі, зволять зголосити ся до: PETER SEMPOWICZ, 709 W. 120th St., West Pullman, Chicago, Ill. 133-35

Пошукую в важній справі свого брата, СТЕФАНА БУСУ, з села Воля Нижня, пов. Сянїк, Галичина. Хтоби про него знав або він сам, зволить зголосити ся до: АННА ПРОЦАК, 42 Washington Ave., Elizabeth, N. J. 126-37

Пошукую в дуже важній справі своїх сестер МАРІЇ і КСЕНІ ТОМКІВ, з села Хадецьків, повіт Тернопіль, Галичина. Пять літ тому назад перебували в Бразилії. Хтоби про них знав або вони самі, зволять зголосити ся до: EUDOKIA TOMKIW, 530—9th Ave., New York, N. Y. 33-35

Пошукую свого вуйка МИХАЙЛА ЖУКА, з села Жогатин, повіт Добромиль, Галичина. Хтоби про него знав, або він сам, нехай в справі важній зголосить ся до: F. BARANSKI, 2459 W. 5th St., Cleveland, Ohio. 33-34

Де є СЕМЕН СЕНИК, з села Богданівка, повіт Скалат, Галичина. В році 1914 мав перебувати в Міннеаполіс, Мінн. Хтоби про него знав, або він сам, зволить в дуже важній справі зголосити ся до: KOST BOYKO, 216 W. 14th St., Northampton, Pa. 33-35

Навроцький Іван, син Максима, родом з Гадинковець, Гусятинського повіту, а тепер в полоні в Італії, пошукує свого стрия ПАНЬКА НАВРОЦЬКОГО і СТЕФАНА БОДНАРУКА, котрих просить ся подати свої адреси до: AMERICAN UKRAINIAN EXCHANGE, 30 East 7th Street, New York, N. Y. 134

Пошукую свого шваґра НИКОЛУ СОРОЦЬКОГО, з села Семенів, повіт Теребовля, Галичина. Має перебувати в Стемфорт, Конн. Хтоби про него знав або він сам, зволить зголосити ся до: N. TRENDOWACKI, 2163 McDougall St., Hamtramck, Mich. 134-36

ДЗВОНАР з Калуша (Галичина), посїдаючий свій бизнес в Ню Йорку і кілька тисяч готівки, пошукує кількох спільників з більшим капіталом до заложеня фабрики дзвонів в Росії, Польщі або Україні. Інтересовані можуть зголосити ся листовно або особисто на адресу: K. FELCZYNSKI, 426 Lenox Ave., c/o BabyCarriage Store, New York, N. Y. 133-35

БУЧЕРНЯ на продаж, в добрім місцу, вироблений бизнес, ціна уміркована. Голоситись під ч. 3237 Boulevard, Jersey City Heights, N. J.

Американсько-Українське Бюро в Філядельфії є одиноке українське товариство в Америці що має шифкарти до краю і з краю до Америки. Адреса: American Ukrainian Bureau, Inc., 322 N. 8th St., Philadelphia, Pa. 118—

ЮВИЛЕЙНА ВИГРАВКА

Української Книгарні в Скрентон, Па. відбула ся дня 5-го падолиста зі слідуючим результатом:

Число замовленя	Число льосу	Виграна квота
1110	777	10.00
847	128	5.00
1132	900	5.00
929	340	2.00
1091	676	2.00
984	464	2.00
880	201	2.00
995	510	2.00
950	393	2.00
1010	531	2.00
1035	557	2.00
1124	853	2.00
876	189	2.00
1110	774	1.00
938	352	1.00
1146	937	1.00
1144	925	1.00
938	357	1.00
1112	839	1.00
1036	560	1.00
1130	875	1.00
866	178	1.00
995	513	1.00

Разом на суму 50.00

Властителї сих тикетів зволять замовити собі книжок за виграну суму. На другий тиждень будуть оголошені імена вигравців. 134

З поважанем
ВАСИЛЬ ГРІШКО,
завідатель книгарні,
439 N. 6th Ave., Scranton, Pa.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

Нарід проти прогібіції.

Оказуеть ся наглядно, що посли не все мають цілковите поперте народу у своїх поглядах і тактиці в ріжних справах. Американський парлямент, попередний і теперішний, ухвалив прогібіцію великою більшостию голосів. Многі газети і визначнійші мужі підносили голос, щоб справу прогібіції піддати під референдум горожан: — нехай нарід безпосередно сам вискаже ся, чи хоче він прогібіції, чи нї. Законодатні круги не послухали.

При останних громадських і краєвих виборах, які відбули ся у вівторок, 4-го падолиста 1919, справа прогібіції в декотрих стейтах грала важну ролю. Так приміром у Массачузетс піддано під голосоване, чи нарід хоче пива, яке занимало би в собі 4% алькоголю. Обчислено опісля, що за таким пивом було 75% голосуючих; 25% заявило ся проти всякого пива і взагалі проти острих напитків.

В републиканськім стейтї Ню Джерзи ґубернатором вийшов демократ Едвардс, котрий поставив собі в основу своеї праці „зробити стейт Ню Джерзи так мокрим, як Атлянтійський океан". „Мокрий" Едвардс дістав 15.000 голосів більше ніж його „сухий" републиканський противник.

Знова в Ню Йорку в демократичній дїльници зістав вибраний судією великою більшостию републиканин Гаскель. Він кандидував на плятформі: „зробити державу так мокрою, як Великий океан".

Цілком таксамо представляєть ся справа прогібіції в стейтї Огайо. Коли минувшого року огайський сойм заявив ся за прогібіцією, то краєвий трибунал уневажнив ухвалу сойму, кажучи, що конституція стейту вимагає, аби над важнїйшими справами перевести загальне голосоване. І голосоване переведено минувшого вівтірка. Мокрі виграли і стейт Огайо відкинув федеральну прогібіцію.

Федеральне правительство віднесло ся до державного трибуналу, щоби він якнайскорше видав свою опінію про рішене федерального судії Іванса, з Кентоки, котрий заявив, що воєнна прогібіція є протиконституційна.

Пошукують своїх знакомих.

Гершко Ґрубер з Ню Йорку передав нам лист від Українців, полонених в Італії. Лист писаний до редакції „Свободи", але автор його не знав адреси до нас і переслав його на инші руки з просьбою, щоб передати до нас. П. Гершко Ґрубер вислухав просьбу полонених Українців і переслав їх лист нашій редакції.

Полонені Українці в Італії пошукують своїх рідних і знакомих у Злучених Держав і Канаді.

Сологуб Лука з Оборотова, Радехів, пошукує сестру Анастазію, котра вийшла заміж у Бофало, Н. Й., і там правдоподібно знаходить ся. Його адреса: Luka Solohub, Sergente 521a, Compagnia L. P., Volpado, prov. Treviso — Italia.

Улян Станислав з Виткова нового, Радехів, пошукує брата Григорія Уляна і Григорія Демка, котрі малиб находитись в Едмонтон, Альберта, Канада. Останний був при почті в Едмонтоні листоношом. — Адреса: Stanislau Ulian, Caporale 521a, Compagnia L. P., Volpado, prov. Treviso — Italia.

Соболта Александер, з Виткова нового, Радехів, пошукує свою тїтку Юлію Дрґоздовську, котра находить ся в Ню Йорку. Адреса: Alexander Sobolta 521a, Compagnia L. P., Volpado, prov. Treviso — Italia.

Купили шлюбні перстені та одіж, а він забрав 700 долярів і втік.

Доносять нам з Алентави, Пенн., що там 29. жовтня прибув до Катерини Сондової якийсь молодець, щоби оженити ся. Молода 20-лїтна Катерина, котра мешкає під ч. 126 Тілмен улиці, радо згодила ся вийти заміж, коли незнаний молодець зробив її пропозицію. На другий день він пораяв Катерині, щоб ішла купити весільну одіж та приготовилась до шлюбу. Дівчина радо на всьо годила ся. Взяла банкову книжку і пішли обоє в місто на купно. Вибрала Катерина гроші з банку, купила шлюбні перстені та инші річи, і повернули домів. В дома Катерина зложила убранє до куфра, а довіряючи женихови, звинула вибрані з банку гроші і також кинула до куфра. Відтак оставила жениха в хаті, а сама пійшла на долину. Як повернула назад до мешканя, на другім поверсі, жениха вже не стало. Він забрав з куферка Катерининї 700 долярів і щез як камфора.

В Голіок засновано Січ.

З Голіок, Масс., доносять нам, що там 2-го падолиста відбули ся неповні збори Українців і ухвалено оснувати січове товариство, яке належалоб до Січової Організації. Повні збори відбудуть ся в неділю 16. падолиста о год. 2.30 попол. в Українській Хаті, 32 Адамс Стріт. Всі Українці без ріжниці партії повинні явитись на сих зборах та приступити в члени Січи. На перших зборах, як на початок, вписалось 18 членів.